Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2025/638

2025 2 10

TARYBOS REKOMENDACIJA

2025 m. sausio 21 d.

kuria pritariama Kroatijos nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui

(C/2025/638)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnį,

atsižvelgdama į Reglamentą (ES) 2024/1263, ypač į jo 17 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

BENDROSIOS PASTABOS

(1) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo reformuota ES ekonomikos valdymo sistema. Pagrindiniai reformuotos ES ekonomikos valdymo sistemos elementai yra Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros ([1]) kartu su iš dalies pakeistu Reglamentu (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo ([2]) ir iš dalies pakeista Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl valstybių narių biudžeto sistemų ([3]). Šia sistema siekiama skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus, tvarų ir integracinį augimą bei atsparumą įgyvendinant reformas bei pasitelkiant investicijas ir užkirsti kelią perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui. Be to, ja valstybės narės skatinamos prisiimti atsakomybę ir skiriamas didesnis dėmesys vidutinės trukmės laikotarpiui ir veiksmingesniam bei nuoseklesniam taisyklių laikymosi užtikrinimui;

(2) naujosios ekonomikos valdymo sistemos pagrindas yra nacionaliniai vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniai struktūriniai planai, kuriuos valstybės narės pateikia Tarybai ir Komisijai. Šiais planais siekiama dviejų tikslų: i) užtikrinti, kad, *inter alia*, iki koregavimo laikotarpio pabaigos valdžios sektoriaus bendroji skola imtų patikimai mažėti arba liktų apdairaus lygio, ir kad valdžios sektoriaus deficitas vidutinės trukmės laikotarpiu būtų sumažintas ir išliktų mažesnis už 3 % BVP pamatinę vertę, ir ii) užtikrinti, kad būtų įgyvendintos reformos ir investicijos, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius ir atsižvelgiama į bendrus ES prioritetus. Tuo tikslu kiekviename plane turi būti pateiktas vidutinės trukmės įsipareigojimas laikytis grynųjų išlaidų ([4]) plano, kuriuo veiksmingai nustatomas biudžeto apribojimas plano įgyvendinimo laikotarpiu, apimančiu ketverius ar penkerius metus (priklausomai nuo įprastos valstybės narės teisėkūros institucijos kadencijos trukmės). Be to, plane turi būti paaiškinta, kaip valstybė narė užtikrins, kad būtų įgyvendintos reformos ir investicijos, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste, visų pirma šaliai skirtose rekomendacijose (jei taikytina, įskaitant rekomendacijas, susijusias su makroekonominio disbalanso procedūra), nustatytus iššūkius, ir kaip valstybė narė atsižvelgs į bendrus Sąjungos prioritetus. Fiskalinio koregavimo laikotarpis apima ketverių metų laikotarpį ir gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejais metais, jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas, atitinkančias Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus;

(3) pateikus planą, Komisija turi įvertinti, ar jis atitinka Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus;

([1]) 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 (OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (ES) 2024/1264, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L, 2024/1264, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva (ES) 2024/1265, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L, 2024/1265, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Grynosios išlaidos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnyje, t. y. valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas, ii) diskrecines pajamų priemones, iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

(4) remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba tuomet turi priimti rekomendaciją, kurioje nustatomas atitinkamos valstybės narės grynųjų išlaidų planas ir, kai taikytina, pritaria reformų ir investicijų įsipareigojimams, kuriais grindžiamas fiskalinio koregavimo laikotarpio pratęsimas;

PASTABOS DĖL KROATIJOS NACIONALINIO VIDUTINĖS TRUKMĖS LAIKOTARPIO FISKALINIO STRUKTŪRINIO PLANO

(5) 2024 m. lapkričio 14 d. Kroatija Tarybai ir Komisijai pateikė savo nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Planas pateiktas pratęsus Reglamento (ES) 2024/1263 36 straipsnyje nustatytą terminą, kaip susitarta su Komisija. Duomenis pateikti vėluota dėl to, kad buvo siekiama užtikrinti, kad vidutinės trukmės fiskalinis struktūrinis planas ir biudžeto plano projektas vienas kitą papildytų ir atitiktų 2025–2027 m. nacionalinį biudžetą, kurį buvo numatyta priimti 2024 m. lapkričio 14 d., taip visapusiškai pasinaudojant duomenimis, paskelbtais atliekant lyginamąją statistinę peržiūrą. 2024 m. lapkričio 21 d. Kroatija pateikė papildymą, kuriuo peržiūrimas plane numatytas grynųjų išlaidų augimo planas, siekiant koregavimo laikotarpiu taikyti konservatyvų fiskalinės (išlaidų) politikos planavimo metodą ir užtikrinti, kad prognozuojama valdžios sektoriaus skola išliktų patikimai apdairaus lygio;

Procesas iki plano pateikimo

(6) prieš pateikdama savo planą, Kroatija paprašė techninės informacijos ([5]); ją Komisija pateikė 2024 m. birželio 21 d. ir paskelbė lapkričio 14 d. ([6]) Techninė informacija rodo 2028 m. struktūrinio pirminio balanso lygį, kuris yra būtinas siekiant užtikrinti, kad valdžios sektoriaus deficitas vidutinės trukmės laikotarpiu išliktų mažesnis nei 3 % BVP, o valdžios sektoriaus bendroji skola vidutinės trukmės laikotarpiu išliktų mažesnė nei 60 % BVP, jei po 4 metų koregavimo laikotarpio nebus imtasi tolesnių biudžeto priemonių. Vidutinės trukmės laikotarpis apibrėžiamas kaip dešimties metų laikotarpis po koregavimo laikotarpio pabaigos. Techninė informacija buvo parengta ir valstybei narei perduota pagal du scenarijus: scenarijų, apimantį suderinamumą su atsparumo deficitui apsaugos priemone ([7]) pagal Reglamento (ES) 2024/126 9 straipsnio 3 dalį, ir scenarijų be šios apsaugos priemonės.

Kroatijai skirtoje techninėje informacijoje nustatyta, kad, siekiant laikytis taikytinų fiskalinių taisyklių per 4 metų koregavimo laikotarpį ir remiantis Komisijos prielaidomis, kuriomis grindžiamos 2024 m. birželio mėn. perduotos išankstinės gairės, struktūrinis pirminis balansas koregavimo laikotarpio pabaigoje (2028 m.; scenarijus be atsparumo deficitui apsaugos priemonės) turėtų sudaryti ne mažiau kaip - 0,4 % BVP, kaip nurodyta toliau pateiktoje lentelėje. Pateikiama susipažinti: įtraukus atsparumo deficitui apsaugos priemonę, struktūrinis pirminis balansas koregavimo laikotarpio pabaigoje (2028 m.) turėtų sudaryti ne mažiau kaip - 0,4 % BVP. Tačiau Kroatijai, kuriai gali būti teikiama techninė informacija, atsparumo deficitui apsaugos priemonė nėra privaloma.

1 lentelė. Komisijos Kroatijai pateikta techninė informacija

Paskutiniai koregavimo laikotarpio metai	2028
Mažiausia struktūrinio pirminio balanso vertė (% BVP), scenarijus be atsparumo deficitui apsaugos priemonės	- 0,4 %
Pateikiama tik susipažinti: mažiausia struktūrinio pirminio balanso vertė (% BVP), scenarijus su atsparumo deficitui apsaugos priemone	- 0,4 %

Šaltinis: Komisijos skaičiavimai.

(7) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 12 straipsnį 2024 m. rugsėjo–lapkričio mėn. vyko Kroatijos ir Komisijos techninis dialogas. Per techninį dialogą apžvelgta Komisijos pateikta techninė informacija ir daugiausia dėmesio skirta diskusijoms dėl 2025 m. įsigaliosiančios mokesčių reformos bei numatyto reformų ir investicijų, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius ir bendrus Sąjungos prioritetus, kurie

([5]) Valstybėms narėms ir Ekonomikos ir finansų komitetui perduotos išankstinės gairės apima techninę informaciją i) su koregavimo laikotarpio pratęsimu ir be jo (atitinkamai apimančią 4 ir 7 metus) ir ii) su atsparumo deficitui apsaugos priemone ir (arba) be jos.
([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#Croatia.
([7]) Reglamento (ES) 2024/1263 8 straipsnyje nustatyta atsparumo deficitui apsaugos priemone nustatoma, kad metinis struktūrinio pirminio balanso pagerėjimas yra 0,4 procentinio punkto BVP (arba 0,25 procentinio punkto BVP koregavimo laikotarpio pratęsimo atveju) tol, kol struktūrinis deficitas bus mažesnis nei 1,5 % BVP.

apima sąžiningą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, socialinį ir ekonominį atsparumą, energetinį saugumą ir gynybos pajėgumų stiprinimą, įgyvendinimo;

(8) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 11 straipsnio 3 dalį ir 36 straipsnio 1 dalies c punktą 2024 m. lapkričio mėn. Kroatija konsultavosi su pilietine visuomene, socialiniais partneriais ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas buvo aptartas Ekonomikos ir socialinių reikalų taryboje, kurios veikloje dalyvauja profesinės sąjungos, darbdavių asociacija ir vyriausybės atstovai;

(9) Fiskalinės politikos komisija pateikė nuomonę dėl makroekonominių prognozių ir makroekonominių prielaidų, kuriomis grindžiamas daugiametis grynųjų išlaidų planas. Fiskalinės politikos komisija padarė išvadą, kad prognozuojami realiojo BVP augimo tempai, numanomas BVP defliatorius ir nacionalinis kainų indeksas yra adekvatūs ir kad makroekonominės projekcijos iš esmės yra tokios pačios arba šiek tiek geresnės už turimas kitų atitinkamų institucijų projekcijas. Fiskalinės politikos komisija pritarė Finansų ministerijos parengtoms laikotarpio iki 2028 m. makroekonominėms projekcijoms ir nurodė, kad jos atitinka priimtiną intervalą ir yra geras pagrindas nacionaliniam vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniam struktūriniam planui parengti;

Kiti susiję procesai

(10) 2024 m. lapkričio 14 d. Kroatija pateikė 2025 m. biudžeto plano projektą. Lapkričio 26 d. Komisija priėmė nuomonę dėl šio biudžeto plano projekto ([8]);

(11) 2024 m. spalio 21 d. Taryba Kroatijai Europos semestro kontekste pateikė įvairių konkrečiai jai skirtų rekomendacijų ([9]);

PLANO SANTRAUKA IR KOMISIJOS ATLIKTAS JO VERTINIMAS

(12) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 16 straipsnį Komisija planą įvertino taip:

Aplinkybės: Makroekonominė ir fiskalinė padėtis ir perspektyva

(13) Kroatijos ekonominė veikla 2023 m. išaugo 3,3 %; augimą skatino visi BVP komponentai, išskyrus atsargas, o didžiausią teigiamą poveikį padarė investicijos ir namų ūkių vartojimas. Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozėje numatoma, kad dėl didėjančios vidaus paklausos, visų pirma dėl namų ūkių vartojimo ir investicijų, ir dėl neigiamo grynojo eksporto poveikio 2024 m. ekonomika išaugs 3,6 %. Lėtėjant vidaus paklausos augimui, 2025 m. realusis BVP turėtų padidėti 3,3 %. Numatoma, kad 2026 m. toliau lėtėjant vidaus paklausai ir grynojo eksporto poveikiui tapus neutraliam realusis BVP padidės 2,9 %. Prognozės laikotarpiu Kroatijos potencialiojo BVP augimas padidės 4,2 % 2024 m., 3,6 % 2025 m. ir 3,3 % 2026 m.; augimą skatins kapitalo kaupimas, bendras gamybos veiksnių našumas ir darbo jėgos indėlis, kuris dėl mažėjančio darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus artėjant 2026 m. pastebimai sumažės, nepaisant aukštesnių dalyvavimo darbo rinkoje lygių. 2023 m. nedarbo lygis buvo 6,1 % ir Komisija prognozuoja, kad 2024 m. jis bus 5,1 %, 2025 m. – 4,7 %, o 2026 m. – 4,6 %. Prognozuojama, kad 2024 m. infliacija (BVP defliatorius) sumažės nuo 11,7 % 2023 m. iki 6,6 % 2024 m. ir 2025 m. pasieks 3,2 %, o 2026 m. – 2,1 %;

(14) kalbant apie fiskalinius pokyčius, 2023 m. Kroatijos valdžios sektoriaus deficitas sudarė 0,9 % BVP. Pagal Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozę jis turėtų pasiekti 2,1 % BVP 2024 m. ir išlikti 2,1 % BVP 2025 m. ir, remiantis nesikeičiančios politikos prielaida, sumažėti iki 1,9 % 2026 m. Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozė dar neapima Kroatijos 2025 m. biudžeto projekto, kurio pasiūlymą lapkričio mėn. vyriausybė pateikė nacionaliniam parlamentui. Tačiau į Komisijos prognozę įtraukta 2025–2027 m. biudžeto sistema, kurią vyriausybė priėmė spalio 31 d. 2023 m. pabaigoje valdžios sektoriaus bendroji skola buvo 61,8 % BVP. Pagal Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozę numatoma, kad skolos santykis 2024 m. pabaigoje sumažės iki 57,3 % BVP. Numatoma, kad jis sumažės iki 56,0 % BVP 2025 m. pabaigoje ir 2026 m. pabaigoje šis santykis turėtų išlikti 56,0 %. Komisijos fiskalinėje prognozėje neatsižvelgiama į vidutinės trukmės laikotarpio planuose nustatytus politikos įsipareigojimus, kol jie nebus pagrįsti patikimai paskelbtomis ir pakankamai tiksliomis konkrečiomis politikos priemonėmis;

([8]) Komisijos nuomonė dėl Kroatijos biudžeto plano projekto, 2024 11 26, C(2024) 9080 final.
([9]) 2024 m. spalio 21 d. Tarybos rekomendacija dėl Kroatijos ekonominės, biudžeto, užimtumo ir struktūrinės politikos (OL C, C/2024/6818, 2024 11 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6818/oj).

Plane pateiktas grynųjų išlaidų planas ir pagrindinės makroekonominės prielaidos

(15) Kroatijos nacionalinis vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas apima 2025–2028 m. laikotarpį ir jame pateikiamas ketverių metų fiskalinis koregavimas;

(16) plane pateikiama visa informacija, kurios reikalaujama pagal Reglamento (ES) 2024/1263 13 straipsnį;

(17) pagal papildymą papildytame plane įsipareigojama laikytis 2 lentelėje nurodyto grynųjų išlaidų plano, atitinkančio 4,8 % vidutinį grynųjų išlaidų augimą visais metais iki 2028 m.

Techninė informacija (darant prielaidą, kad taikomas linijinio koregavimo planas) dera su 4,0 % vidutiniu grynųjų išlaidų augimu koregavimo laikotarpiu (2025–2028 m.). Pranešama, kad pagal plane numatytą grynųjų išlaidų planą koregavimo laikotarpio pabaigoje (2028 m.) struktūrinis pirminis balansas sudarys - 0,2 % BVP ([10]). Šis dydis yra didesnis už 2024 m. birželio 21 d. Komisijos techninėje informacijoje nurodytą 2028 m. BVP mažiausią struktūrinio pirminio balanso lygį, kuris yra - 0,4 % ([11]).

Plane daroma prielaida, kad potencialiojo BVP augimas sumažės iki 2,5 % 2028 m. (nuo 4,5 % 2024 m.). Be to, plane numatoma, kad BVP defliatoriaus augimo tempas sumažės iki 2,2 % 2028 m. (nuo 6,7 % 2024 m.).

2 lentelė. Kroatijos plane pateiktas grynųjų išlaidų planas ir pagrindinės prielaidos

	2024	2025	2026	2027	2028	Vidurkis plano galiojimo laikotarpiu 2025–2028
Grynųjų išlaidų augimas (metinis, %)	18,6	6,4	4,9	4,1	3,7	4,8
Grynųjų išlaidų augimas (bendras, nuo 2023 bazinių metų, %)	18,6	26,2	32,3	37,8	42,9	nėra
Potencialiojo BVP augimas (%)	4,5	4,0	3,5	2,9	2,5	3,2
Infliacija (BVP defliatoriaus augimas) (%)	6,7	3,7	2,6	2,4	2,2	2,7

Šaltinis: Kroatijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas ir Komisijos skaičiavimai.

Plano grynųjų išlaidų įsipareigojimų poveikis valdžios sektoriaus bendrajai skolai

(18) jei plane numatytas grynųjų išlaidų planas ir pagrindinės prielaidos pasitvirtintų, valdžios sektoriaus bendroji skola pagal planą palaipsniui sumažėtų nuo 57,3 % BVP 2024 m. iki 53,1 % koregavimo laikotarpio pabaigoje 2028 m., kaip nurodyta toliau pateiktoje lentelėje. Numatoma, kad vidutinės trukmės laikotarpiu valdžios sektoriaus skola, palyginti su BVP, palaipsniui mažės ir 2038 m. pasieks 49 %. Nors šie skaičiai neatspindi lapkričio 21 d. pateikto papildymo, konservatyvus požiūris į grynųjų išlaidų planą užtikrina, kad prognozuojama valdžios sektoriaus skola išliktų patikimai apdairaus lygio.

([10]) Tai neatspindi 2024 m. lapkričio 21 d. pateikto papildymo ir jame nustatyto konservatyvaus požiūrio į grynųjų išlaidų planą.
([11]) Scenarijuje be atsparumo deficitui apsaugos priemonės.

3 lentelė. Kroatijos plane pateikti valdžios sektoriaus bendrosios skolos ir balanso pokyčiai

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Valdžios sektoriaus skola (% BVP)	61,8	57,3	55,8	54,9	54,1	53,1	49,0
Valdžios sektoriaus balansas (% BVP)	- 0,9	- 2,1	- 2,3	- 1,9	- 1,8	- 1,5	- 1,4

Šaltinis: Kroatijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinis struktūrinis planas.

Taigi, pagal planą valdžios sektoriaus bendroji skola vidutinės trukmės laikotarpiu liktų mažesnė už Sutartyje nustatytą 60 % BVP pamatinę vertę.

Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su skolos reikalavimu, nustatytu Reglamento (ES) 2024/1263 16 straipsnio 2 dalyje;

Plano grynųjų išlaidų įsipareigojimų poveikis valdžios sektoriaus balansui

(19) remiantis plane pateiktu grynųjų išlaidų planu ir prielaidomis, valdžios sektoriaus deficitas padidėtų nuo 2,1 % BVP 2024 m. iki 2,3 % BVP 2025 m. ir palaipsniui sumažėtų iki 1,5 % 2028 m. Nors šie skaičiai neatspindi 2024 m. lapkričio 21 d. pateikto papildymo, konservatyvus požiūris į grynųjų išlaidų planą užtikrina, kad prognozuojamas valdžios sektoriaus deficitas vidutinės trukmės laikotarpiu liktų mažesnis už 3 % BVP.

Taigi, pagal planą valdžios sektoriaus balansas koregavimo laikotarpio pabaigoje (2028 m.) neviršytų 3 % BVP pamatinės vertės.

Be to, per dešimt metų po koregavimo laikotarpio (t. y. iki 2038 m.) valdžios sektoriaus deficitas neviršytų 3 % BVP.

Todėl, remiantis plano politikos įsipareigojimais ir makroekonominėmis prielaidomis, plane pateiktas grynųjų išlaidų planas dera su deficito reikalavimu, nustatytu Reglamento (ES) 2024/1263 6 straipsnio b punkte ir 16 straipsnio 2 dalyje;

Makroekonominės plano prielaidos

(20) planas grindžiamas prielaidomis, kurios skiriasi nuo birželio 21 d. Kroatijai perduotų Komisijos prielaidų. Visų pirma plane naudojamos skirtingos prielaidos dėl keturių kintamųjų, t. y. pradinės būklės (struktūrinio pirminio balanso), potencialiojo BVP augimo, BVP defliatoriaus augimo, nominaliosios numanomos palūkanų normos. Būtina atlikti kruopštų šių prielaidų skirtumų vertinimą, siekiant užtikrinti, kad jos būtų paremtos patikimais ir duomenimis pagrįstais ekonominiais argumentais, ypač dėl to, kad plane numatytas vidutinis grynųjų išlaidų augimas yra didesnis, nei numatyta techninėje informacijoje. Toliau pateikiamas tų prielaidų skirtumų vertinimas.

Prielaidų skirtumai, turintys didžiausią poveikį vidutiniam grynųjų išlaidų augimui, išvardyti toliau kartu su kiekvieno atskirai vertinamo skirtumo įvertinimu.

— Plane naudojami naujesni duomenys ir daroma prielaida, kad pradinė padėtis bus geresnė, palyginti su birželio 21 d. Komisijos perduotomis prielaidomis. Išankstinėse gairėse 2024 m. struktūrinis pirminis balansas buvo - 2 % BVP, o plane, kaip ir Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozėje, daroma prielaida, kad jis bus - 1,5 % BVP. Didesnį struktūrinį pirminį balansą lemia reikšmingas duomenų, paskelbtų po išankstinių gairių perdavimo, patikslinimas. Tai prisideda prie didesnio vidutinio grynųjų išlaidų augimo koregavimo laikotarpiu, palyginti su Komisijos prielaidomis. Ši prielaida laikoma tinkamai pagrįsta.

— Plane daroma prielaida, kad potencialiojo BVP augimas palaipsniui mažės nuo 4,5 % 2024 m. iki 2,5 % iki 2028 m. ir toliau nuosaikiai mažės iki 1,6 % iki 2038 m. (vidutiniškai 3,2 % per koregavimo laikotarpį). Išankstinėse Komisijos gairėse numatoma, kad potenciali gamybos apimtis per tą patį laikotarpį vidutiniškai didės 2,6 %. Plane daroma prielaida, kad pasibaigus koregavimo laikotarpiui potencialus augimas bus toks pat kaip ir išankstinėse gairėse. Atsižvelgiant į atnaujintus duomenis ir naujas prielaidas nuo 2024 m. pavasario prognozės, Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozėje vidutinis potencialaus augimo rodiklis koregavimo laikotarpiu yra 2,9 %. Skirtumas tarp plano ir išankstinių gairių koregavimo laikotarpiu tik iš dalies pateisinamas peržiūrėtais duomenimis ir naujomis prielaidomis. Likęs skirtumas daugiausia susijęs su plane numatyta didelio užimtumo augimo prielaida. Apskritai tai prisideda prie didesnio plane numatyto vidutinio grynųjų išlaidų augimo koregavimo laikotarpiu, palyginti su Komisijos prielaidomis. Todėl ši prielaida nėra laikoma tinkamai pagrįsta.

— Plane daroma prielaida, kad BVP defliatorius 2024 m. pasieks 6,7 % 2025 m. jis bus 3,7 %, 2026 m. – 2,6 %, 2027 m. – 2,4 % ir 2028 m. – 2,2 %. Komisijos išankstinėse gairėse daryta prielaida, kad 2024 m. BVP defliatorius bus 5,5 %, 2025 m. ir 2026 m. sumažės iki 2,2 %, o 2027 m. ir 2028 m. šiek tiek padidės iki 2,3 %. Atsižvelgiant į atnaujintus duomenis ir naujas prielaidas nuo 2024 m. pavasario prognozės, Europos Komisijos 2024 m. rudens prognozėje daroma prielaida, kad 2024 m. ir 2025 m. BVP defliatorius bus didesnis, nei numatyta išankstinėse gairėse, t. y. 6,6 % ir 3,2 %. Komisija prognozuoja, kad 2026 m. BVP defliatorius pasieks 2,1 %. Taigi, atsižvelgiant į didesnius privataus ir valdžios sektoriaus vartojimo defliatorius, plane numatytas BVP defliatorius yra 0,5 procentinio punkto didesnis nei Komisijos prielaidos 2025 m. ir 2026 m. Tai prisideda prie didesnio plane numatyto vidutinio grynųjų išlaidų augimo koregavimo laikotarpiu, palyginti su Komisijos prielaidomis. Todėl ši prielaida nėra laikoma tinkamai pagrįsta.

— Plane daroma prielaida, kad nominaliosios numanomos palūkanų normos 2024 m. pasieks 2,9 % ir palaipsniui mažės iki 2,6 % 2028 m. Tai prisideda prie didesnio plane numatyto vidutinio grynųjų išlaidų augimo koregavimo laikotarpiu, palyginti su Komisijos prielaidomis. Komisijos išankstinėse gairėse daryta prielaida, kad nominaliosios numanomos palūkanų normos 2024 m. bus 2,8 % ir palaipsniui didės iki 3,1 % 2028 m. Mažesnės numanomos nominaliosios palūkanų normos atspindi mažesnes rinkos palūkanų normas, atitinkamoms kredito reitingų agentūroms padidinus Kroatijos kredito reitingą. Apskritai laikoma, kad plano prielaida yra tinkamai pagrįsta naujesniais rinkos duomenimis.

Apskritai, atsižvelgus į visus prielaidų skirtumus, vidutinis grynųjų išlaidų augimas plane galėtų būti daug didesnis nei techninėje informacijoje nurodytas vidutinis grynųjų išlaidų augimas. Tačiau į papildytą Kroatijos planą įtrauktas apdairesnis grynųjų išlaidų planas, kurio laikantis vidutinis grynųjų išlaidų augimas vis dar viršija techninėje informacijoje nurodytą vidutinį grynųjų išlaidų augimą, tačiau tik tokia suma, kurią galima paaiškinti prielaidų, kurios laikomos tinkamai pagrįstomis, skirtumais.

Komisija į pirmiau išdėstytą plano prielaidų vertinimą atsižvelgs ateityje vertindama, ar laikomasi grynųjų išlaidų plano;

Fiskalinė plano strategija

(21) remiantis plane pateikta orientacine fiskaline strategija, įsipareigojimai dėl grynųjų išlaidų būtų vykdomi tiek ribojant išlaidas, tiek atliekant diskrecinį pajamų didinimą. Kad būtų pasiekti fiskaliniai tikslai, plane nurodyta, kad vyriausybės kontroliuojamos tam tikrų kategorijų išlaidos augs nedaug (pvz., numatoma, kad kompensacijų darbuotojams išlaidos sumažės nuo 13,0 % BVP 2025 m. iki 12,6 % BVP 2028 m.). Pagal planą, dėl diskrecinių pajamų priemonių, susijusių su 2025 m. įsigaliosiančia mokesčių reforma, per visą koregavimo laikotarpį turi būti gauta 0,4 % BVP sudarančių papildomų pajamų. Be to, yra priemonių, kuriomis didinamos valdžios sektoriaus išlaidos, susijusios su pensijų reformos įgyvendinimu (pensijų indeksavimo formulės padidinimas) ir naujų socialinės politikos priemonių, pavyzdžiui, susijusių su įperkamu būstu, įgyvendinimu.

Politikos priemonių, kurios turi būti priimtos, apibrėžimas turi būti patvirtinamas arba koreguojamas ir kiekybiškai įvertinamas metiniuose biudžetuose. Kita vertus, plane pateiktos orientacinės fiskalinės strategijos įgyvendinimui kyla rizika, kurią lemia makroekonominių prielaidų, kuriomis grindžiamas planas, rizika, viešųjų pirkimų proceso vėlavimas, dėl kurio galėtų sulėtėti investavimas ir kilti kitų kliūčių įgyvendinti struktūrines reformas.

2025 m. biudžeto plano projekte nurodomos politikos priemonės, kuriomis bus įvykdytas 2025 m. grynųjų išlaidų įsipareigojimas ([12]);

Reformos ir investicijos, kuriomis reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius ir atsižvelgiama į bendrus Sąjungos prioritetus

(22) plane aprašomi politikos ketinimai, susiję su reformomis ir investicijomis, kuriomis siekiama reaguoti į pagrindinius Europos semestro kontekste, visų pirma šaliai skirtose rekomendacijose, nustatytus iššūkius ir atsižvelgti į bendrus ES prioritetus. Į planą įtraukta 290 planuojamų reformų ir investicijų priemonių, iš kurių 209 yra finansiškai remiamos pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, o 81 priemonę sudaro naujai nustatytos priemonės ir priemonės pagal kitas ES programas, įskaitant sanglaudos politiką. Apskritai nacionalinio ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonės buvo pritaikytos taip, kad padėtų įgyvendinti galiojančias šaliai skirtas rekomendacijas. Į vidutinės trukmės fiskalinį struktūrinį planą įtrauktos naujos priemonės dar labiau padeda įgyvendinti pastarųjų metų šaliai skirtas rekomendacijas ir 2024 m. pateiktas naujas šaliai skirtas rekomendacijas;

(23) kalbant apie bendrą sąžiningos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos prioritetą, įskaitant Reglamente (ES) 2021/1119 išdėstytus klimato srities tikslus, į planą įtrauktas priemonių, kuriomis remiamas poveikio klimatui neutralumas ir siekiama įveikti prisitaikymo prie klimato kaitos iššūkius, rinkinys. Kad būtų sustiprintos pastangos siekti 2030 m. tikslo ir įgyvendinti integruotą nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą, bus sukurta Mažo anglies dioksido kiekio technologijų plėtros strategijos įgyvendinimo planavimo sistema, įskaitant pasiūlymą dėl daugumai sektorių, kurių priklausomybę nuo iškastinio kuro sunku sumažinti, taikomų privalomų išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslų ir struktūrų, reikalingų Socialiniam klimato fondui įgyvendinti, sukūrimo. Siekiant stiprinti atsparumą klimato kaitai, bus priimtas veiksmų planas kartu su rodikliais, kad būtų paspartintas Prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos įgyvendinimas. Šie veiksmai susiję su 2023 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis dėl veiksmingo ES lėšų panaudojimo ir 2023 m. šaliai skirta rekomendacija dėl bendros priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo.

Į planą įtrauktos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonės, kuriomis remiamas viešojo administravimo, teisminių institucijų ir valstybės turto stiprinimas skaitmenizuojant ir supaprastinant administracinius ir teisminius procesus, stiprinant valstybinę IRT infrastruktūrą, plečiant skaitmeninių paslaugų tinklą ir didinant namų ūkių prieigą prie plačiajuosčio ir 5G ryšio. Reformos ir investicijos į valstybinę IRT infrastruktūrą ir skaitmenines paslaugas yra susijusios su 2020 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis dėl didesnės prieigos prie skaitmeninės infrastruktūros ir paslaugų, įgūdžių įgijimo skatinimo ir viešojo administravimo veiksmingumo bei gebėjimų rengti ir įgyvendinti viešuosius projektus ir politiką centriniu ir vietos lygmenimis didinimo. Į planą įtrauktos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nenumatytos priemonės, kuriomis siekiama didinti kibernetinį saugumą, toliau skaitmenizuoti viešąsias paslaugas ir stiprinti duomenų valdymą viešojo administravimo srityje. Šios priemonės yra susijusios su 2019 m. ir 2020 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis, susijusiomis su elektroninių ryšių teismuose gerinimu, teisminių institucijų veiksmingumo didinimu ir prieigos prie skaitmeninės infrastruktūros ir paslaugų didinimu. Be to, į planą įtrauktos svarbios reformos, kuriomis siekiama didinti IRT srities tyrėjų karjeros patrauklumą, susijusios su 2019 m. ir 2020 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis dėl didesnės prieigos prie skaitmeninės infrastruktūros ir paslaugų, taip pat dėl investicijų sutelkimo į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką. Į planą taip pat įtrauktas transporto sektoriui skirtų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonių rinkinys, kuriuo atsižvelgiama, *inter alia*, į šaliai skirtas rekomendacijas dėl prieigos prie skaitmeninės infrastruktūros ir paslaugų gerinimo, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos skatinimo, energijos poreikio ir priklausomybės nuo iškastinio kuro transporto sektoriuje mažinimo bei darniojo transporto sprendimų skatinimo. Be to, į planą įtrauktos priemonės, susijusios su energetika ir pastatų renovacija po žemės drebėjimo, seisminių duomenų tinklo diegimu, kultūros vertybės statusą turinčių pastatų statybos atliekų žiediniu naudojimu ir žaliųjų miestų atnaujinimo strategijų plėtojimu, kuriomis atsižvelgiama į šaliai skirtas rekomendacijas dėl energijos vartojimo efektyvumo, žaliosios pertvarkos, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir tolesnio EGADP įgyvendinimo;

(24) kalbant apie bendrą socialinio ir ekonominio atsparumo prioritetą, įskaitant Europos socialinių teisių ramstį, į planą įtraukta visapusiška švietimo sistemos reforma, kuria siekiama išplėsti galimybes naudotis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis bei įgyti aukštąjį išsilavinimą, ir pagerinti pradinio ir aukštojo mokslo kokybę, be kita ko, įvedant vienos pamainos mokymą ir rengiantis pereiti prie visos dienos pradinio ugdymo mokyklos. Švietimo sistemos reforma yra susijusi su 2019 m. šaliai skirta rekomendacija dėl švietimo ir mokymo prieinamumo, kokybės ir tinkamumo darbo rinkai gerinimo, 2020 m. šaliai skirta rekomendacija dėl įgūdžių įgijimo skatinimo, 2024 m. šaliai skirta rekomendacija dėl įgūdžių trūkumo mažinimo stiprinant pagrindinius įgūdžius ir kvalifikacijos

([12]) Žr. 2024 m. lapkričio 26 d. Komisijos nuomonę dėl Kroatijos biudžeto plano projekto.

kėlimą bei perkvalifikavimą ir 2023 m. ir 2024 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis dėl tolesnio nuolatinio ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimo. Į planą taip pat įtrauktos svarbios darbo rinkos reformos, kuriomis siekiama pagerinti teisinę sistemą ir padidinti užimtumą, gerinant profesinio rengimo ir suaugusiųjų mokymosi prieinamumą ir kokybę, vykdant tikslinę aktyvią darbo rinkos politiką ir stiprinant pažeidžiamų grupių įtraukties ir stebėsenos sistemą. Šios reformos yra susijusios su 2019 m. ir 2020 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis dėl darbo rinkos priemonių ir institucijų stiprinimo, bendradarbiavimo su socialinėmis tarnybomis gerinimo ir bedarbio pašalpų bei minimalių garantuojamų išmokų adekvatumo didinimo. Socialinio atsparumo srityje į planą įtraukta pensijų sistemos reforma siekiant padidinti pensijų adekvatumą, taip pat visapusiškos socialinės gerovės sistemos reformos, kuriomis siekiama sumažinti pažeidžiamų grupių skurdo ir socialinės atskirties riziką, integruojant socialines išmokas ir gerinant deinstitucionalizuotų bendruomeninių socialinių paslaugų, visų pirma ilgalaikės priežiūros, kokybę, pasiekiamumą ir prieinamumą. Šios socialinės gerovės reformos yra susijusios su 2019 m. šaliai skirta rekomendacija dėl socialinių išmokų konsolidavimo ir jų poveikio skurdo mažinimui didinimo, 2020 m. šaliai skirta rekomendacija dėl bedarbio pašalpų ir minimalių garantuojamų išmokų adekvatumo didinimo ir 2024 m. šaliai skirta rekomendacija dėl darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo mažinimo sudarant palankesnes sąlygas gauti oficialią ilgalaikę priežiūrą namuose ir bendruomenėje. Plane taip pat numatytos įvairios vaikų, kuriems gresia skurdas ir socialinė atskirtis, apsaugos priemonės pagal Europos vaiko garantijų sistemą.

Be to, į planą įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama toliau gerinti viešųjų mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų veiklos rezultatus ir konkurencingumą mažinant viešųjų mokslinių tyrimų institutų ir aukštojo mokslo įstaigų susiskaidymą ir teikiant dotacijas mokslinių tyrimų projektams pagal naują programų sistemą, laikantis 2019 m. šaliai skirtų rekomendacijų dėl su investicijomis susijusios ekonominės politikos sutelkimo į mokslinius tyrimus ir inovacijas ir dėl nacionalinių institucijų gebėjimų rengti viešuosius projektus ir politiką gerinimo, 2020 m. šaliai skirtos rekomendacijos dėl viešojo administravimo institucijų veiksmingumo ir gebėjimų rengti ir įgyvendinti viešuosius projektus didinimo ir 2024 m. šaliai skirtų rekomendacijų dėl tolesnio ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimo ir konkurencingumo didinimo, sprendžiant didelio viešųjų mokslinių tyrimų įstaigų susiskaidymo problemą. Be to, į planą įtrauktos reformos, kuriomis siekiama gerinti viešojo administravimo veikimą gerinant valstybės tarnautojų gebėjimus, laikantis 2020 m. šaliai skirtos rekomendacijos dėl viešojo administravimo institucijų veiksmingumo ir gebėjimų rengti ir įgyvendinti viešuosius projektus didinimo, 2022 m. ir 2024 m. šaliai skirtų rekomendacijų dėl tolesnio ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimo ir 2024 m. šaliai skirtos rekomendacijos dėl įgūdžių trūkumo mažinimo. Į planą taip pat įtrauktos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonės pagal pastatų renovacijos komponentus, kurios susijusios su šaliai skirtomis rekomendacijomis dėl žaliajai pertvarkai reikalingų įgūdžių įgijimo skatinimo, veiksmingo lėšų panaudojimo užtikrinimo ir tolesnio ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimo ir kuriomis daugiausia dėmesio skiriama atstatymui po žemės drebėjimo ir energinei renovacijai reikalingų įgūdžių ugdymui ir ne ES darbuotojams skirtų naujų statybos srities suaugusiųjų mokymosi programų nustatymui;

(25) kalbant apie bendrą energetinio saugumo prioritetą, į planą įtrauktos pagrindinės ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano investicijos, kuriomis siekiama atnaujinti elektros energijos tinklus, padidinti suskystintų gamtinių dujų (SkGD) pakartotinio dujinimo pajėgumus ir išplėsti tarpvalstybinio dujų transportavimo infrastruktūrą. Be to, planas apima priemones, kuriomis remiamas atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimas, pastatų energinė renovacija, energijos vartojimo efektyvumas pramonėje ir darnusis visai netaršus transportas, kuriomis taip pat sprendžiama energijos nepritekliaus problema. Šios priemonės yra susijusios su 2019 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis dėl investicijų politikos sutelkimo į energijos vartojimo efektyvumą, atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir aplinkos infrastruktūrą, 2020 m. šaliai skirta rekomendacija dėl investicijų sutelkimo į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, visų pirma į aplinkos infrastruktūrą, švarią ir veiksmingą energijos gamybą ir naudojimą, 2022 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis dėl iškastinio kuro importo įvairinimo ir bendros priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimo spartinimo, 2022 m., 2023 m. ir 2024 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis dėl tolesnio ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimo ir 2023 m. šaliai skirta rekomendacija dėl priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo spartinant atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimą;

(26) kalbant apie bendrą gynybos pajėgumų prioritetą, plane nėra detalios informacijos apie investicijas ar reformas, kuriomis siekiama šio bendro prioriteto;

(27) į planą įtrauktos ir kitos politikos priemonės, kuriomis neapsiribojama bendrais ES prioritetais ir siekiama, be kita ko, gerinti valstybės turto valdymą mažinant valstybės valdomų įmonių skaičių, gerinant jų valdymą, be kita ko, derinant nacionalinius standartus su geriausia tarptautine praktika ir stiprinant žmogiškuosius gebėjimus stebėti valstybės valdomų įmonių valdymą. Šios priemonės yra susijusios su 2019 m. šaliai skirta rekomendacija pagerinti valstybės įmonių valdymą ir paspartinti valstybės įmonių ir neveiklaus turto pardavimą. Be to, plane taip pat

numatytas paslaugų rinkų liberalizavimas, administracinės ir fiskalinės naštos mažinimas ir paramos startuolių augimui stiprinimas. Šios priemonės yra susijusios su 2019 m. šaliai skirta rekomendacija dėl perteklinio produktų ir paslaugų rinkos reguliavimo ir sudėtingiausių parafiskalinių mokesčių mažinimo ir 2020 m. šaliai skirtomis rekomendacijomis dėl tolesnio parafiskalinių mokesčių ir reguliavimo apribojimų, taikomų prekių ir paslaugų rinkoms, mažinimo ir privačių investicijų skatinimo siekiant skatinti ekonomikos atsigavimą. Į planą taip pat įtrauktos tokios priemonės kaip paskolų ir palūkanų subsidijų teikimas labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, vidutinės kapitalizacijos įmonių ir didelių įmonių projektų rėmimas ir investavimas į nuosavo kapitalo ir kvazinuosavo kapitalo priemones, susijusios su 2020 m. šaliai skirta rekomendacija dėl priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti mažųjų ir vidutinių įmonių likvidumą, išlaikymo ir 2024 m. šaliai skirta rekomendacija dėl ES lėšomis remiamų investicijų spartinimo. Taip pat įtrauktos priemonės, kuriomis skatinamas veiksmingesnis kapitalo rinkų veikimas, atsižvelgiant į naujausią 2024 m. šaliai skirtą rekomendaciją dėl galimybių naudotis įvairiais finansavimo šaltiniais didinimo ir kapitalo rinkų skatinimo. Į planą taip pat įtrauktos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonės, susijusios su jūrų uostų modernizavimu, visiškai autonominių ir elektra varomų transporto priemonių ir infrastruktūros pritaikymu prie neįgalių keleivių poreikių, – taip toliau įgyvendinama 2020 m. šaliai skirta rekomendacija dėl prieigos prie skaitmeninės infrastruktūros ir paslaugų didinimo. Be to, į planą įtrauktos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonės, susijusios su kultūros vertybės statusą turinčių pastatų energine renovacija, seisminių duomenų integravimu į teritorijų planavimo ekspertų bazes ir energijos vartojimo daugiabučiuose pastatuose stebėsenos modelio taikymo gairių priėmimu, atsižvelgiant, *inter alia*, į 2020 m. šaliai skirtą rekomendaciją dėl prieigos prie skaitmeninės infrastruktūros ir paslaugų didinimo.

Planu taip pat siekiama didinti sveikatos sistemos atsparumą plečiant galimybes naudotis paslaugomis taikant novatoriškus modelius, investuojant į pažangiausią įrangą ir infrastruktūrą, taip pat į vaistų trajektorijos skaitmeninimą, kartu gerinant priežiūros kokybę pasitelkiant suderintas klinikines gaires ir specialistų mokymus. Šiomis pastangomis siekiama įveikti pagrindinius su sveikata susijusius iššūkius, kaip antai onkologija ir laukiančiųjų sąrašai, taip pat gerinti atliekų ir išteklių valdymą sveikatos priežiūros įstaigose ir taip padėti įgyvendinti 2020 m. šaliai skirtas rekomendacijas dėl sveikatos sistemos atsparumo didinimo ir subalansuoto sveikatos priežiūros paskirstymo ir e. sveikatos paslaugų skatinimo ir 2021 m. šaliai skirtą rekomendaciją dėl fiskalinių reformų siekiant tvarios sveikatos priežiūros. Su mokymu susiję aspektai taip pat yra susiję su 2020 m. šaliai skirta rekomendacija dėl įgūdžių įgijimo skatinimo. Kalbant apie į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą neįtrauktas priemones, Kroatija įgyvendina e. sveikatos paslaugų, palaikomosios priežiūros plėtojimo ir sveikatos technologijų vertinimo, taip pat sveikos gyvensenos skatinimo ir ligų prevencijos priemones;

(28) plane pateikiama informacija apie suderinamumą ir, kai tikslinga, papildomumą su sanglaudos politikos fondais ir Kroatijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu. Investicijos pagal sanglaudos politiką, kuriomis siekiama stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumus, papildo investicijas ir reformas pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, kuriomis siekiama pagerinti viešojo mokslinių tyrimų sektoriaus veiklos rezultatus ir įmonių inovacijų rezultatus. Investicijos į švietimo įstaigas, apimančias visus švietimo lygmenis, papildo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano investicijas ir padeda plėsti galimybes naudotis ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros paslaugomis bei gauti aukštąjį išsilavinimą, taip pat gerinti pradinio ugdymo kokybę;

(29) plane apžvelgiami Kroatijos viešųjų investicijų poreikiai, susiję su bendrais ES prioritetais, išskyrus 4-ąjį prioritetą, susijusį su gynybos pajėgumų stiprinimu. Planu siekiama prisidėti prie Kroatijos viešųjų investicijų poreikių, susijusių su bendrais ES prioritetais, tenkinimo. Kalbant apie pirmąjį bendrą prioritetą, susijusį su teisinga, žaliąja ir skaitmenine pertvarka, įskaitant Europos klimato teisės akto laikymąsi, plane aprašomi 78 priemonių investicijų poreikiai. Priemonės, be kita ko, yra susijusios su žaliosiomis investicijomis ir investicijomis į vandenilį, energijos vartojimo efektyvumu, švarios energijos skatinimu, investicijomis į darnųjį miesto ir geležinkelių transportą, taip pat su viešojo administravimo ir teisingumo sistemos skaitmenizacija, MTP rėmimu ir skatinimu. Kalbant apie su socialiniu ir ekonominiu atsparumu susijusį prioritetą, įskaitant Europos socialinių teisių ramstį, plane aprašomi 30 priemonių investicijų poreikiai. Jie, be kita ko, susiję su priemonėmis, kuriomis gerinamos galimybės gauti įperkamą būstą, suaugusiųjų mokymosi programomis, perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo kuponais, aktyvia darbo rinkos politika, ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros įstaigų statyba ir atnaujinimu, pradinėmis ir vidurinėmis mokyklomis, be kita ko, siekiant užbaigti perėjimą prie vienos pamainos pradinėse mokyklose, ir demografinėmis atgaivinimo priemonėmis, kuriomis remiamos vaikų turinčios šeimos ir užkertamas kelias gyventojų skaičiaus mažėjimui. Kalbant apie su energetiniu saugumu susijusį prioritetą, plane aprašomi 15 priemonių investicijų poreikiai, susiję, be kita ko, su energijos vartojimo efektyvumo didinimu renovuojant pastatus, švarios energijos skatinimu plėtojant vandenilio gamybos pajėgumus ir įkrovimo stoteles, taip pat elektros energijos perdavimo tinklo atnaujinimu;

Komisijos vertinimo išvada

(30) apskritai Komisija laikosi nuomonės, kad Kroatijos planas atitinka Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus;

BENDRA TARYBOS IŠVADA

(31) Taryba palankiai vertina Kroatijos vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą ir mano, kad jo visapusiškas įgyvendinimas padėtų užtikrinti patikimus viešuosius finansus ir remti valstybės skolos tvarumą, taip pat tvarų ir integracinį augimą;

(32) Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos atliktą plano vertinimą. Tačiau Taryba prašo Komisijos pateikti būsimų planų vertinimą atskirame dokumente, o ne Komisijos rekomendacijose dėl Tarybos rekomendacijų;

(33) Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos atliktą grynųjų išlaidų plano vertinimą ir pagrindines plane pateiktas makroekonomines prielaidas, be kita ko, susijusias su išankstinėmis Komisijos gairėmis, taip pat į plano grynųjų išlaidų plano poveikį valdžios sektoriaus deficitui ir skolai. Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos vertinimą, kad makroekonominės ir fiskalinės prielaidos, nors kai kuriais atvejais skiriasi nuo Komisijos prielaidų, be kita ko, siekiant atsižvelgti į atnaujintus makroekonominius ir fiskalinius duomenis, iš esmės yra tinkamai pagrįstos ir paremtos patikimais ekonominiais argumentais. Taryba atkreipia dėmesį į plano plačią fiskalinę strategiją ir perspektyvai kylančią riziką, kuri galėtų turėti įtakos makroekonominio scenarijaus realizavimui ir pagrindinėms prielaidoms bei plano grynųjų išlaidų plano įgyvendinimui. Be to, visų pirma Taryba palankiai vertina tai, kad su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais bendradarbiauta nacionaliniu lygmeniu prieš pateikiant planą. Taryba taip pat pažymi, kad geopolitinė rizika gali daryti spaudimą gynybos išlaidoms;

(34) Taryba tikisi, kad Kroatija bus pasirengusi prireikus pakoreguoti savo fiskalinę strategiją, kad užtikrintų savo grynųjų išlaidų plano įgyvendinimą. Taryba yra pasiryžusi atidžiai stebėti ekonominius ir fiskalinius pokyčius, įskaitant pokyčius, kuriais grindžiamas plano scenarijus;

(35) Taryba mano, kad būtina laiku iki kito fiskalinės priežiūros etapo surengti tolesnes diskusijas siekiant bendro sutarimo dėl bendrų grynųjų išlaidų augimo tempų poveikio metinei priežiūrai;

(36) Taryba atkreipia dėmesį į Komisijos pateiktą reformų ir investicijų poreikių bei ketinimų, kuriais reaguojama į pagrindinius Europos semestro kontekste nustatytus iššūkius, aprašymą ir pabrėžia, kad svarbu užtikrinti tokių reformų ir investicijų įgyvendinimą. Remdamasi Komisijos pateiktomis ataskaitomis Taryba įvertins tokias reformas bei investicijas ir stebės jų įgyvendinimą Europos semestro kontekste;

(37) Taryba laukia Kroatijos parengtų metinių pažangos ataskaitų, kuriose visų pirma pateikiama informacija apie pažangą įgyvendinant Tarybos nustatytą grynųjų išlaidų planą ir platesnio masto reformų bei investicijų įgyvendinimą Europos semestro kontekste;

(38) pagal Reglamento (ES) 2024/1263 17 straipsnį Taryba Kroatijai turėtų rekomenduoti plane nustatytą grynųjų išlaidų planą,

REKOMENDUOJA Kroatijai:

1. užtikrinti, kad grynųjų išlaidų augimas neviršytų šios rekomendacijos I priede nustatytų didžiausių rodiklių.

Priimta Briuselyje 2025 m. sausio 21 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. DOMAŃSKI

I PRIEDAS

Didžiausias grynųjų išlaidų augimo tempas
(metinis ir bendras augimo tempai nominaliąja verte)

Kroatija

Metai		2025	2026	2027	2028
Augimo tempas (%)	Metinis	6,4	4,9	4,1	3,7
	Bendras (*)	26,2	32,3	37,8	42,9

(*) Bendras augimo tempas apskaičiuojamas atsižvelgiant į 2023 bazinius metus. Bendras augimo tempas naudojamas atliekant metinę *ex post*atitikties stebėseną kontrolės sąskaitoje.